

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 500, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

**IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
ZENIČKO DOBOJSKOG KANTONA**

ZA 2008. GODINU

Broj: 51/09

Sarajevo, april 2009. godine

**PREDSJEDNIKU SKUPŠTINE ZENIČKO DOBOJSKOG KANTONA
PREMIJERU VLADE ZENIČKO DOBOJSKOG KANTONA
MINISTRU FINANSIJA ZENIČKO DOBOJSKOG KANTONA**

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Osnova za reviziju

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Zeničko-dobojskog kantona** (u daljem tekstu: kanton) za 2008. godinu (bilansa stanja na dan 31. decembar 2008. godine i odgovarajućeg računa prihoda i rashoda, izvještaja o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan), te reviziju usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima i pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Kantona odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa posebnim propisima u Federaciji o računovodstvu i finansijskom obavještavanju u javnom sektoru. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed korupcije i prevare, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima. Rukovodstvo je takođe odgovorno za usklađenost poslovanja Vlade sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu revizije. Reviziju smo izvršili u skladu Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06), INTOSAI revizijskim standardima i Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti poslovanja i o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za naše revizorsko mišljenje

Kvalifikacija:

- 1. Nisu u potpunosti provedene procedure propisane Zakonom o javnim nabavkama BiH prilikom odabira dobavljača za nabavku građevina kod JU „Univerzitet“ u Zenici (ugovoreni rok izvođenja radova) i nabavke goriva kod Službe za zajedničke poslove (tačka 4.7. Izvještaja);**
- 2. Obaveze po pravosnažnim sudskim presudama, koje se odnose na razliku plaća i naknada u skladu sa Kolektivnim ugovorima ukalkulisane u prethodnoj godini nisu izmirene, niti su prilikom izrade Budžeta za 2008. godinu planirana sredstva za izmirenje istih u skladu sa Zakonom o izvršnom postupku (tačka 4.11. Izvještaja)**

3. Nedosljedna primjena važećih propisa kod zaključivanja, obračuna i isplate ugovora o djelu i autorskih honorara kao i formiranje komisija, obračun i isplata naknada članovima komisije suprotno odredbama Uredbe o sastavu komisija i naknadama članova komisija u okviru kantonalnih organa uprave i općinskih službi za upravu u upravnom postupku (tačka 4.5.1; 4.5.2 i 4.5.3 Izvještaja);

Mišljenje

Po našem mišljenju, osim za efekte koje na finansijske izvještaje mogu imati stavke navedene u prethodnom pasusu, finansijski izvještaji Budžeta Zeničko-dobojskog kantona, po svim bitnim pitanjima prikazuju istinito i objektivno stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2008. godine, rezultate poslovanja i izvršenja budžeta, za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja tj. Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Finasijsko poslovanje Budžeta Zeničko-dobojskog kantona u toku 2008. godine, osim za napomene navedene u tački 1 -- 3 u prethodnom pasusu, je bilo u svim materijalno značajnim aspektima usklađeno sa važećom zakonskom regulativom.

Sarajevo, 03.04.2009. godine

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl. oec.

Generalni revizor

Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

SADRŽAJ

1.	UVOD	1
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE.....	1
3.	REZIME DATIH PREPORUKA.....	1
4.	NALAZI I PREPORUKE	3
4.1	Osvrt na preporuke iz prethodnog izvještaja	3
4.2	Sistem internih kontrola	4
4.3	Budžet za 2008. godinu.....	5
4.4.	Prihodi i primici Budžeta Kantona za 2008. godinu.....	6
4.5.1.	Tekući rashodi	8
4.5.2.	Naknade troškova uposlenih	9
4.5.3.	Izdaci za materijal i usluge.....	10
4.6.	Tekući transferi	11
4.7.	Nabavke, kapitalni izdaci i primjena Zakona o javnim nabavkama u BiH.....	12
4.8.	Godišnji popis sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2008. godine	14
4.9.	Finansijski rezultat	15
4.10.	Kratkoročna potraživanja i plasmani.....	15
4.11.	Kratkoročne obaveze.....	16
4.12.	Dugoročne obaveze i dugoročna razgraničenja.....	17
5.	KOMENTAR	17

IZVJEŠTAJ

O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA BUDŽETA ZENIČKO DOBOJSKOG KANTONA za 2008. godinu

1. UVOD

Zeničko-dobojski kanton (u daljem tekstu Kanton), kao federalna jedinica FBiH uspostavljen je Ustavom FBiH, Zakonom o federalnim jedinicama i Ustavom Zeničko-dobojskog Kantona. Kanton svoje nadležnosti obavlja putem Skupštine i Vlade.

Zakonodavnu vlast u Kantonu vrši Skupština Kantona, a izvršnu Vlada Kantona koju čine Premijer i 10 ministara.

Funkciju kantonalne uprave vrše ministarstva, zavodi, uprave i ustanove u skladu sa Zakonom o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave, kojim se određuje njihov djelokrug rukovođenja kao i druga pitanja od značaja za njihovo organiziranje i funkcionisanje.

Kantonalnim ministarstvima rukovodi ministar, a radom samostalnih zavoda, uprava i ustanova rukovode direktori.

Sredstva za rad kantonalnih organa uprave i ustanova i sredstva za rad općinskih službi za upravu kojima je povjereno izvršavanje kantonalne politike i kantonalnih propisa, utvrđuju se Budžetom Kantona.

Na dan 31.12.2008. godine broj uposlenih koji su se finansirali iz budžeta kantona iznosio je 8.294, dok je budžetom planirano 8.065 uposlenika. Broj uposlenih u ministarstvima i upravama je bio 425 uposlena, ustanovama obrazovanja 5.786, u Ministarstvu unutrašnjih poslova 1.539, a u ustanovama sudstva, tužilaštva i pravobranilaštva 483.

Sjedište Vlade Kantona je u Ul. Kućukovića broj 2 u Zenici.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su konsolidovani finansijski izvještaji Budžeta Zeničko-dobojskog kantona za 2008. godinu i usklađenost poslovanja ministarstava i drugih budžetskih korisnika u Kantonu sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskih izvještaja Budžeta Zeničko-dobojskog kantona za 2008. godinu je pribavljanje realne osnove da se na bazi pregleda finansijskih izvještaja i pripadajućih računa korisnika kantonalnog budžeta, u skladu sa usvojenim revizorskim standardima, izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta, kao i da se izvrši procjena da li su rukovodioci institucija primjenjivali zakone i druge propise, koristili sredstva za odgovarajuće namjene, kao i da se ocjeni finansijsko upravljanje, funkcija interne revizije i sistem internih kontrola.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima, u periodu februar -april 2009. godine.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzoraka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. REZIME DATIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom Budžeta Kantona Kantona za 2008. godinu konstatovali smo određen broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo sljedeće preporuke:

Da se kontinuirano unapređuje kontrolno okruženje (usaglašavanje postojećih i donošenje nedostajućih akata) u cilju poboljšanja uspostavljenog sistema internih kontrola, s praćenjem i nadgledanjem odgovarajućih kontrolnih aktivnosti od strane nadležnih kod svakog budžetskog korisnika.

Da se na nivou Kantona organizuje interna revizija u skladu sa Zakonom o internoj reviziji i Pravilnikom o internoj reviziji u FBiH.

Za obavljanje zakonom utvrđene djelatnosti budžetskih korisnika, sredstva planirati na osnovu relevantnih parametara i opravdanih potreba, a uz izvršenje Budžeta sačinjavati plan novčanih tokova.

Potrebno je da se blagovremeno poduzimaju aktivnosti u cilju realizacije programa utroška namjenskih sredstava koje donosi Vlada kantona (promjena namjene poljoprivrednog zemljišta, naknade od koncesija)

Potrebno je da se u skladu sa Zakonom o Budžetima u FBiH i Uredbom o utvrđivanju vlastitih prihoda, načina i rokova raspodjele uredi vrsta i način korištenja vlastitih prihoda.

Potrebno je da se uskladi visina koeficijenta u Ugovoru o radu sa visinom koeficijenta utvrđenih u rješenjima o rasporedu na radna mjesta.

Potrebno je da se ustroji evidencija o broju ostvarenih i isplaćenih naknada po osnovu angažovanja nastavnika i saradnika koji su ostvarili sate preko norme i sate preko duple norme i jasnije utvrditi standarde i normative za iste kod JU „Univerzitet“ u Zenici..

Potrebno je da se ispita opravdanost formiranja komisija, visina izvršenih isplata za rad članovima komisija, a posebno imajući u vidu zakonom utvrđenu djelatnost organa uprave koje spadaju u njihovu nadležnost.

Imajući u vidu trajanje ugovora i visinu nastalih i isplaćenih troškova za ove namjene potrebno je da se intenziviraju aktivnosti na konačnom rješavanju smještaja ministarstava i ostalih kantonalnih organa uprave.

Potrebno je da se definiše trajanje Ugovora o pružanju usluga implementacije i podrške aplikativnog softvera isporučioaca za uspostavu sistema za Centralizirani obračun i isplatu plaća zaključenog između Vlade Kantona i OCEAN d.o.o Travnik, i da se jasno definiše način i vrsta poslova i zadatak koji se obavljaju od strane isporučioaca. Takođe potrebno je da se prati i uspostavi evidencija izvršenih usluga u skladu sa odredbama ugovora.

Preispitati opravdanost zaključivanja ugovora o autorskom djelu, da se izvrši analiza da li poslovi koji su predmet ugovora predstavljaju autorsko djelo, a u cilju obračuna poreza u skladu sa zakonskim propisima i po istom poduzeti adekvatne mjere

Potrebno je da se ispita opravdanost izdataka nastalih zaključivanjem ugovora o djelu o pružanju stručne pomoći, kao i zaključivanje istih u skladu sa važećim zakonskim propisima.

Potrebno je da se preispita opravdanost donošenja Zaključka Skupštine kojim su preuzete obaveze po osnovu učešća u sufinansiranju razlike cijene drvnih sortimenata po Ugovoru o zajedničkom ulaganju između IP „Krivaja“ d.o.o Zavidovići i „Ferimpeks“ d.o.o. Zavidovići u novoformirano privredno društvo „Krivaja 1884“ d.o.o Zavidovići, s obzirom na zaduženje kantona za period od šest godina. Da se definiše način izvještavanja Skupštine i Vlade kantona o efektima i rezultatima zajedničkog ulaganja IP „Krivaja“ d.o.o Zavidovići i „Ferimpeks“ d.o.o. Zavidovići u novoformirano privredno društvo „Krivaja 1884“ d.o.o Zavidovići .

Potrebno je da se nabavke vrše u potpunosti u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH, kao i da se prate odredbe zaključenih ugovora

Potrebno je da u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu Budžeta u FBiH evidentiraju ukupna potraživanja i da se poduzmu sve zakonom raspoložive mjere za naplatu istih..

Potrebno je da se poduzmu aktivnosti na realizaciji obaveza iskazanih kod J U „Univerzitet“ u iznosu od 494.710 KM, a posebno obaveza za koje je zaključen Protokol o izmirenju sa utvrđenim rokom realizacije.

Potrebno je da se učine dodatni naponi na rješavanju problema isplate pravomoćnih presuda koje se odnose na razlike plaća i drugih naknada primjenom kolektivnih ugovora.

Potrebno je da se preispita opravdanost deponovanja sredstava kod Investiciono Komercijalne banke u Zenici obzirom da u toku 2008. godine nije bilo odobravanja kredita.

4. NALAZI I PREPORUKE

4.1 Osvrt na preporuke iz prethodnog izvještaja

Na osnovu izvršene revizije Konsolidovanih finansijskih izvještaja budžeta kantona za 2008. godinu, a u sklopu iste i provjere da li je postupljeno po preporukama datim u prethodnim revizijama, ističemo da **nije postupljeno po preporukama** koje se odnose na slijedeće:

- Budžetski korisnici, osim Ministarstva finansija nisu donijeli Pravilnike o internim kontrolama i nadzoru u skladu Zakonom o budžetima u FBiH i Smjernicama za uspostavu i jačanje sistema internih kontrola kod budžetskih korisnika.
- U toku 2008. godine nisu izmirene ukalkulisane obaveze za neisplaćenu razliku plaća i naknada uposlenih po osnovu izvršnih sudskih presuda .
- Nisu usklađeni provedbeni akti kojim bi se regulisao način formiranja komisija, vrste, sastav, obračun i isplata naknada za članove istih,
- I dalje su ministarstva i ostali kantonalni organi uprave smješteni u poslovnoj zgradi RMK prometa, za šta se godišnje izdvajaju značajna sredstva .
- JU“Univerzitet“ u Zenici nije imenovala Nadzorni odbor.

Preporuke po kojima je djelimično postupljeno

- U toku 2008. godine je donesena Uredba o vrsti vlastitih prihoda i načinu i rokovima raspodjele, kao i Uputstvo o prikupljanju, evidentiranju i raspolaganju vlastitim prihodima od strane budžetskih korisnika. U toku su aktivnosti koje se odnose na davanje mišljenja Ministarstva finansija na Pravilnike za utvrđivanje vrste vlastitih prihoda koje ostvaruju budžetski korisnici.
- Nisu poduzete konkretne aktivnosti za utvrđivanje osnovanosti i realizacije obaveza iskazanih kod „Univerziteta“ u iznosu od 494.710 KM koje nisu uključene u procijenjeni iznos unutrašnjeg duga. Prema informaciji Ministarstvu obrazovanja, nauke, kulture i sporta od 09.01.2009. godine JP za prostorno planiranje i uređenje grada Zenica je tužilo JU „Univerzitet“ na iznos od 186.625 KM za koji je potpisan je Protokol o izmirenju i isti je trebalo regulisati do kraja 2008. godine. Navedeno nije ispoštovano, obzirom da se radi o obavezama iz prethodnih godina koje se trebaju izmiriti iz unutrašnjeg duga Kantona.
- U Glavnu knjigu trezora, a na osnovu Odluka Vlade kantona od 26.02.2008. godine (tri odluke) izvršeno je istovremeno uknjižavanje i isknjižavanje roba na poziciji stalnih sredstava u ukupnoj vrijednosti 117.025 KM, bez vjerodostojne dokumentacije o ulazu i izlazu robe, a koje se odnose na Direkcija za robne rezerve.
- Aktivnosti koje su se odnosile na preispitivanje opravdanosti povećanja troškova za obavljanje usluga prevoza učenika nisu doprinijele smanjenju troškova u revidiranoj godini. Navedene aktivnosti su nastavljene i u 2009. godini.

Preporuke po kojima su budžetski korisnici postupili su:

- U skladu Zakonom o budžetima u FBiH i Smjernicama za uspostavu i jačanje sistema internih kontrola kod budžetskih korisnika. Ministarstvo finansija je krajem 2008. godine donijelo Pravilnik o internim kontrolama – internim kontrolnim postupcima.
- Prilikom planiranja Budžeta nakon podnošenja budžetskih zahtjeva u Ministarstvu finansija vrši se pojašnjenje istih i usaglašavanje stavova ministarstva finansija sa budžetskim korisnicima radi izrade što realnijeg budžeta, o čemu se sačinjavaju pojedinačni zapisnici za svakog budžetskog korisnika.
- Vlada kantona je 14.11.2008. godine donijela Uredbu o vrsti vlastitih prihoda i načinu i rokovima raspodjele i Dopunu Uredbe (dana 23.02.2009. godine) kojom je propisano da neutrošeni vlastiti prihodi na dan 31.12.2008. godine postaju javni prihod Kantona u visini od 30% linearno od neutrošenog iznosa sredstava, a isto se odnosi samo na 2008. godinu. Ministarstvo finansija je 03.02.2009. godine donijelo Uputstvo o prikupljanju, evidentiranju i raspolaganju vlastitim prihodima od strane budžetskih korisnika.
- Ministarstvo privrede je za 2008. godinu izradilo Program utroška sredstava od koncesija koji je Zaključkom Vlade kantona usvojen 13.02.2008.godine, a 03.09.2008.godine Dopuna istog.

- Komisija za praćenje ugovora o koncesijama (imenovana od strane Ministra za privredu), u skladu sa zaključenim koncesionim ugovorima između koncesionara i resornog ministarstva je vršila usaglašavanje količina eksploatisanih mineralnih resursa o čemu je sačinjavala Zapisnik i isti je dostavljala Ministarstvu finansija na dalje praćenje i evidentiranje. U 2008. godini Ministarstvo finansija je u Glavnu knjigu Trezora evidentiralo potraživanja prema koncesionarima na osnovu usaglašanih Zapisnika komisije o usaglašavanju količina eksploatisanog mineralnog resursa.
- Rektor Univerziteta početkom 2008. godine je u skladu sa Izmjenama i dopunama Pravilnika o plaćama uposlenih na Univerzitetu donio rješenja o plaćama kojim su utvrđeni koeficijenti za obračun, koja nisu usaglašena sa zaključenim ugovorima o radu.
- Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice je donijelo provedbene akte u skladu sa Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom.

4.2 Sistem internih kontrola

Izvršena je procjena funkcionisanja sistema internih kontrola kako bi se uvjerali da li uspostavljene interne kontrole osiguravaju tačnu i potpunu računovodstvenu evidenciju, primjenu i usklađenost sa zakonima i propisima, pouzdanost finansijskog izvještavanja, ekonomično, efikasno i efektivno trošenje i zaštitu javnog novca.

Na nivou ministarstava, u Kantonu su doneseni pravilnici o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji koji definišu organizaciju, opis poslova uposlenih, sistem rada i rukovođenja u važnijim procesima rada kao i ključne interne kontrole. Kod pojedinih budžetskih korisnika nisu jasno podijeljene nadležnosti i odgovornosti uposlenih. Doneseni su akti u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje sistema internih kontrola kod većine budžetskih korisnika. Dana 04.11.2008. godine Ministarstvo finansija je donijelo Pravilnik o internim kontrolama – internim kontrolnim postupcima, dok ostali budžetski korisnici bez obzira što su bili u obavezi navedeni akti nisu donijeli. Ovim Pravilnikom utvrđeni su upravljački, administrativni, računovodstveni i kontrolni postupci, postupci informisanja, komunikacija, nadgledanja i procjene rizika. Obzirom da je Pravilnik donesen krajem godine u toku revidirane godine nije vršena procjena rizika za ključne procese poslovanja niti način za otklanjanje istih.

Na nivou Kantona je donesen set akata za važnije procese poslovanja kojim su obezbijeđeni okviri za kontrolne aktivnosti. Uvidom u navedena akta i procese poslovanja utvrđeno je da istim nisu jasno definisani: podjela dužnosti (Pravilnik o korištenju službenih automobila); nadzor nad pojedinim procesima (planiranje za kapitalne izdatke, plaće uposlenih i pravosnažna sudska izvršenja, usklađenost nabavki sa važećim zakonskim i drugim propisima, stvaranje putnih troškova na JU "Univerzitet" u Zenici i usklađenost koeficijenta u Ugovoru o radu sa visinom koeficijenta u Rješenju o rasporedu na radna mjesta, kontrola stvarno izvršenih poslova d.o.o. „Ocean“, usklađivanje sredstava i izvora sredstava); priznavanje i verifikacija obaveza (obaveze po osnovu pravosnažnih sudskih rješenja), .

Odredbe pojedinih usvojenih normativnih akata nisu se u potpunosti primjenjivale, a odnose se na Pravilnike o obuci i usavršavanju kadrova koje ne prate relevantni programi kojim bi bile utvrđene potrebe kako za novim kadrovima tako i obukom postojećih kadrova uključujući potrebna sredstva, vrstu obuke i broj uposlenih koji bi se obučavao. Upravljanje ljudskim resursima na način da se provode redovne obuke i unapređenja znanja nisu jasno definisani. U skladu sa Zakonom o državnoj službi i Zakonom o namještenicima svake godine se vrši ocjenjivanje uposlenih od strane rukovodioca organa uprave. Na osnovu Zaključka Vlade iz 2007. godine formirana je Komisija u sastavu Premijer kantona, Ministar za pravosuđe i upravu i Ministar finansija koji razmatra svaki zahtjev organa uprave za potrebom zapošljavanja novouposlenih i predlaže Premijeru Kantona za donošenje odluke o davanju saglasnosti za popunu upražnjenih radnih mjesta.

Nije prezentirana dokumentacija iz koje bi se moglo potvrditi da je u potpunosti obezbijeđeno praćenje kontrolnih aktivnosti, niti da se vrše analize istih i procjenjuju efekti kontrolnih učinaka i analogno tome poduzimaju potrebne mjere.

Interna revizija je organizovana na način da su u Ministarstvu finansija uposlena dva stručna savjetnika koji vrše poslove kontrole kod budžetskih korisnika u skladu sa Godišnjim planom rada koji usvaja Ministar finansija, što znači da rade po nalogu ministra finansija i njemu su direktno odgovorni. Kod ostalih budžetskih korisnika nije organizovana interna revizija u skladu sa Zakonom o internoj reviziji i Pravilnikom o internoj reviziji.

Da se kontinuirano unapređuje kontrolno okruženje (usaglašavanje postojećih i donošenje nedostajućih akata) u cilju poboljšanja uspostavljenog sistema internih kontrola, s praćenjem i nadgledanjem odgovarajućih kontrolnih aktivnosti od strane nadležnih kod svakog budžetskog korisnika.

Da se na nivou Kantona organizuje interna revizija u skladu sa Zakonom o internoj reviziji i Pravilnikom o internoj reviziji u FBiH.

4.3 Budžet za 2008. godinu

Budžet Zeničko-dobojskog kantona i Zakon o izvršenju budžeta za 2008. godinu donesen je 27.12.2007. godine. U periodu od marta mjeseca 2008. godine pa do donošenja prvih Izmjena i dopuna budžeta Ministarstvo finansija je dostavljalo obavijest svim budžetskim korisnicima o izvršenju budžeta – ostvarenje prihoda u odnosu na prihode planirane Budžetom za 2008. godinu. Prema navedenim obavještenjima ostvarenje prihoda iznosilo je 80% u odnosu na plan. Vlada Kantona je 02.07.2008. godine donijela Zaključak kojim su prihvaćeni prijedlozi budžetskih korisnika (Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport, Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice, MUP-a) za pokretanje procedura Izmjena i dopuna budžeta kantona za 2008. godinu. Skupština kantona je 11.07.2008. godine usvojila Izmjene i dopune budžeta kojim su prihodi povećani na 305.044.000 KM a rashodi na 303.044.000 KM.

Zaključkom Vlade Kantona od 29.10.2008. godine pokrenuta je inicijativa za Izmjene i dopune budžeta Kantona za 2008. godinu. Skupština kantona je 09.12.2008. godine usvojila drugi put Izmjene i dopune budžeta kojim su prihodi smanjeni na 269.540.000 KM, a rashodi na 283.000.000 KM. Ovim Izmjenama i dopunama budžeta razlika većih rashoda u odnosu na prihode iznosi 13.460.000 KM i pokriva se iz ostvarenog viška prihoda nad rashodima iz 2007. godine.

U Godišnjem Konsolidovanom iskazu o izvršenju budžeta za period 01.01.-31.12.2008. godine, iskazani su prihodi i primici u iznosu od 250.627.790 KM. Na dan 31.12.2008. godine saldo na transakcijskim računima banaka iznosio je 46.341.796 KM, dok su neizmirene kratkoročne obaveze na isti dan 22.884.666 KM. Značajno je napomenuti da su Odlukama o preraspodjeli sredstava planiranih u Budžetu za 2008. godinu u okviru budžetskih korisnika vršene preraspodjele sredstava u značajnim iznosima u toku godine, kao i nakon donesenih Izmjena i dopuna budžeta (Odluka Vlade kantona o preraspodjeli sredstava u Budžetu Kantona za 2008. godinu donesena 26.12.2008. godine, Odluka Vlade kantona o preraspodjeli sredstava u Budžetu Kantona za 2008. godinu donesena 28.01.2009. godine). U 2008. godini Budžet se izvršavao na osnovu alokacije budžetskih sredstava i prijedloga operativnog budžeta. Nisu se sačinjavali planovi novčanih tokova putem kojih se projiciraju sve uplate i isplate sa jedinstvenog računa Trezora.

Budžetom kantona za 2008. godinu, kao i Izmjenama i dopunama istoga, planirano je sljedeće:

R. br.	Opis	Budžet za 2008. godinu	1. Rebalans budžeta za 2008. godinu	2. Rebalans budžeta za 2008. godinu
1	2	3	4	
	Prihodi (porezni, neporezni i potpore)	290.620.000	294.844.000	268.300.000
	Prihodi od privatizacije	10.200.000	10.200.000	1.240.000
I	UKUPNI PRIHODI	300.820.000	305.044.000	269.540.000
II	UKUPNI RASHODI	298.820.000	303.044.000	259.215.000
III	VIŠAK-MANJAK (I-II)	2.000.000	2.000.000	-
	Višak prihoda nad rashodima iz 2007. godine	-	-	13.460.000
	Pokriće unutrašnjeg duga u skladu sa Odlukom o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjeg duga	2.000.000	2.000.000	40.000

Za obavljanje zakonom utvrđene djelatnosti budžetskih korisnika, sredstva planirati na osnovu relevantnih parametara i opravdanih potreba, a uz izvršenje Budžeta sačinjavati plan novčanih tokova.

4.4 Prihodi i primici Budžeta Kantona za 2008. godinu

U konsolidovanim finansijskim izvještajima i Izvještaju o izvršenju Budžeta Kantona za 2008. godinu, ukupno ostvareni prihodi i primici u 2008. godini, iskazani su u iznosu od 250.627.790 KM i struktura istih daje se u narednoj tabeli:

R.br.	Opis	Budžet za 2008. godinu	Ostvareno u 2007. godini	Ostvareno u 2008. godini	Index 5/3	Index 5/4
1	2	3	4	5	6	7
. Ukupni Prihodi i primici (od 1 do 5)		269.590.000	242.452.984	250.627.790	92,96	103,37
1.	Prihodi od poreza	228.859.918	204.933.408	214.300.319	93,63	104,57
1.1.	Porez na dobit preduzeća	4.163.000	6.258.755	4.306.289	103,44	68,80
1.2.	Porez na plaće i radnu snagu	23.882.000	21.425.518	26.118.393	109,36	121,90
1.3.	Domaći porezi na dobra i usluga	296.420	5.571.545	2.775.548	936,35	49,81
1.4.	Prihodi od indirektnih poreza	200.301.798	171.411.899	181.061.971	90,39	105,62
1.5.	Ostali porezi	216.700	265.691	38.118	5,59	14,34
2.	Neporezni prihodi (2.1+2.2+2.3)	29.301.490	30.794.587	28.233.325	96,35	91,68
2.1	Prihod od poduzetničkih aktivnosti imovine i prihodi od kursnih razlika	2.043.850	6.177.888	2.262.552	110,70	36,62
2.1.1	Prihod od nef. javnih preduzeća i fin. Javnih institucija	803.850	530.997	1.072.590	133,43	201,99
2.1.2	Ostali prihodi od imovine	-	12.869	5.191	-	40,33
2.1.3	Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	-	374.410	-	-	-
	Kamate od pozajmica i učešća u kapitalu	-	-	5.396	-	-
2.1.4	Prihodi od privatizacije	1.240.000	5.259.612	1.179.375	95,11	22,42
2.2	Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga	23.579.020	20.532.834	22.248.075	94,35	108,35
2.2.1	Administrativne takse	2.300.000	2.691.659	2.309.798	100,42	85,81
2.2.2	Sudske takse	3.150.000	3.366.880	3.201.246	101,62	101,62
2.2.3	Komunalne takse	8.000	10.610	4.873	60,91	45,92
2.2.4	Ostale budžetske naknade	2.088.500	1.788.597	1.289.880	52,69	72,11
2.2.5	Posebne naknade i takse	7.268.700	6.079.177	6.336.703	87,17	104,23
2.2.6	Prihod od pružanja javnih usluga (sopstvena djelatnost)	8.169.320	6.479.071	8.823.485	108,00	136,18
2.2.7	Neplanirane uplate – prihodi	594.500	116.840	282.090	47,44	241,43
2.3.	Novčane kazne	3.678.620	4.083.865	3.722.698	101,19	91,11
3.	Prihodi od carina i ostale uvozne pristojbe i poseban porez na uvezene proizvode	1.927.500	2.241.831	1.139.665	59,12	50,83
4.	Potpore (grantovi)	9.501.092	4.483.158	6.944.481	73,09	154,90
4.1	Tekuće potpore iz inostranstva	350.000	49.035	514.257	146,93	104,87
4.2	Tekuće potpore od ostalih nivoa vlasti	9.151.092	4.434.123	6.430.224	70,26	1
5.	Primljene otplate od pozajmljivanja	-	-	10.000	-	-

Ukupni prihodi i primici u odnosu na usvojeni Budžet su ostvareni manje za 18.962.210 KM ili 7 %.

Prihodi od poreza u odnosu na planirane manji su za 14.559.599 KM ili 6%, i razlog manjeg ostvarenja istih su manje ostvareni prihodi od indirektnih poreza za 19.239.827 KM, koji su znatno uticali na ukupno odstupanje ostvarenih prihoda u odnosu na planirane.

Planom Budžeta za 2008. godinu u okviru domaćih poreza na dobra i usluge nisu bili planirani ostali porezi na promet proizvoda i usluga, a ostvareni su iznosu 859.892 KM. Značajna odstupanja realizovanih prihoda od prodaje dobara i usluga u odnosu na planirane kao i ostvarenje ostalih poreza na promet koji uopšte nisu bili planirani ukazuju na nerealnost planiranja prihoda na pojedinim pozicijama.

Istovremeno neporezni prihodi prvobitno su planirani u iznosu 43.934.273 KM. Izmjenama i dopunama budžeta smanjeni su na 29.301.490 KM, a ostvareni 28.233.325 KM, što je u odnosu na planirana sredstva manje za 1.068.165 KM ili 4%, a u odnosu na prošlu godinu manji su za 2.561.262 KM ili 8%. Prihod od privatizacije planiran je 10.200.000 KM, Izmjenama i dopunama budžeta smanjen je na 1.240.000 KM, a ostvaren je 1.179.375 KM.

U okviru neporeznih prihoda iskazani su i prihodi koji imaju karakter namjenskih sredstava i koji se po posebnim propisima koriste za finansiranje zakonom utvrđenih namjena. Ovi prihodi odnose se na cestovne naknade, vodne naknade, naknade za pretvorbu poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe, naknade od općekorisnih funkcija šuma i naknade od koncesija. Ovi prihodi su knjigovodstveno evidentirani na poziciji razgraničenih prihoda i kao prihod iskazuju se tek po utrošku sredstava predviđenih za određenu namjenu.

Prihod ostvaren po osnovu naknada za promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta planiran je 1.200.000 KM, a ostvaren 535.532 KM. Prema knjigovodstvenim evidencijama na poziciji razgraničenih prihoda neutrošena sredstva po ovom osnovu iskazana su 2.173.316 KM. Provedenom revizijom konstatovano je da Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva nema propisanu evidenciju praćenja naplate ovih prihoda, već se naplata prati prema mjesečnom izvještaju koji dostavlja ministarstvo finansija o naplaćenim naknadama za promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta Skupština kantona je 27.03.2008. godine donijela Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o korištenju sredstava prikupljenih od naknada za promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta kojom je regulisano da se za korištenje ove namjene mogu kandidirati poljoprivredne parcele ili dijelovi parcela koje su prostornim planom općine predviđene za gradnju, pod uslovima da općine daju garanciju da u narednih 10 godina predmetne parcele neće koristiti za gradnju. Zaključkom Vlade kantona od 29.04.2008. godine usvojen je Program utroška namjenskih sredstava za pretvaranje poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe u iznosu od 1.200.000 KM. Sredstva po navedenom programu utroška u 2008. godini nisu realizovana iako je programom definisana realizacija do kraja 2008. godine (svega je realizovano 89.950 KM po provedenoj proceduri izbora korisnika u 2007. godini.

Prihodi po osnovu dodijeljenih prava na eksploataciju prirodnih resursa (koncesije) planirani su 2.911.000 KM, doku su Izmjenama i dopunama Budžeta smanjena na 711.000 KM, a ostvareni su 928.406 KM. Prema knjigovodstvenim evidencijama neutrošena sredstva po ovom osnovu iskazana su 2.113.143 KM u kojem su sadržana i nerealizovana sredstva iz ranijih godina. Vlada Kantona je 13.02.2008. godine usvojila Program utroška sredstava od koncesija kantona u 2008. godini u visini od oko 2,4 miliona KM. U toku 2008. godine ovom Programu realizirana su sredstva u visini od 357.106 KM. Zaključkom Vlade od 03.09.2008. godine donesena je dopuna Programa utroška koja se odnosi na slijedeće "U narednom periodu očekuje se pokretanje inicijative za izradu Strategije razvoja Zeničko-dobojskog kantona. Ovim dokumentom bili bi stvoreni uslovi za kvalitetno usmjeravanje budžetskih sredstava, kao i korištenje fondova Evropske unije", što na neki način opravdava razlog zbog kojeg ova sredstva nisu realizovana u planiranom iznosu, što ni u kom slučaju ne opravdava nadležne da namjenska sredstva iz godine u godinu ostaju nerealizovana.

Prihodi od pružanja javnih usluga – odnosno prihodi od sopstvene djelatnosti planirani su 8.169.320 KM, a iskazani su 8.823.485 KM. Najveći iznos ovih prihoda iskazan je na nivou visokog obrazovanja Univerzitet (3.833.648. KM), srednjeg obrazovanja (2.720.352 KM), osnovnog obrazovanja (264.186 KM). Imajući u vidu da se naplaćeni prihodi od pružanja usluga evidentiraju na poziciji razgraničenih prihoda, a prihod postaju tek po utrošku istih, navedeno je imalo uticaja na visinu iskazanih vlastitih prihoda na ovoj poziciji. Obzirom da budžetski korisnici u toku 2008. godine nisu donijeli provedbene akte vezano za prikupljanje, utvrđivanje vrste i korištenje vlastitih prihoda, Vlada kantona je 23.02.2009. godine donijela Uredbu o dopuni Uredbe o vrsti vlastitih prihoda i načinu i rokovima raspodjele kojom je propisano da neutrošeni vlastiti prihodi budžetskih korisnika na dan 31.12.2008. godine postaju javni prihod Kantona u visini od 30% linearno od neutrošenog iznosa sredstava. Tako je na dan 31.12.2008. godine prema navedenoj Uredbi od ukupno neutrošenih sredstava vlastitih prihoda (4.475.468 KM) iznos od 1.038.700 KM postao javni prihod Kantona.

Potrebno je da se blagovremeno poduzimaju aktivnosti u cilju realizacije programa utroška namjenskih sredstava koje donosi Vlada kantona (promjena namjene poljoprivrednog zemljišta, naknade od koncesija).

Potrebno je da se u skladu sa Zakonom o Budžetima u FBiH i Uredbom o utvrđivanju vlastitih prihoda, načina i rokova raspodjele uredi vrsta i način korištenja vlastitih prihoda.

4.5 Tekući rashodi

U konsolidovanom izvještaju o izvršenju Budžeta Kantona za 2008. godinu, ukupno ostvareni rashodi i izdaci u 2008. godini, iskazani su 263.903.500 KM, što je u odnosu na odobreni Budžet od 282.581.898 KM manje za 18.678.398 KM ili 7 %. U odnosu na prethodnu godinu isti su više izvršeni za 15 %. Struktura rashoda i izdataka, prikazana je u sljedećoj tabeli:

R. br.	Opis	Budžeta za 2008. godinu	Ostvareno u 2007. godini	Ostvareno u 2008. godini	Index (5/3)
1	2	3	4	5	6
UKUPNO (I+ II +III)		282.581.898	228.600.955	263.903.500	93,39
A. RASHODI PO EKONOMSKIM KATEGORIJAMA (I+II)		240.784.929	228.577.674	263.652.190	109,49
I TEKUĆI RASHODI (a+b+c+d+e)		240.784.929	202.762.247	231.085.450	95,97
a.) Plaće, naknade i doprinosi (od 1 do 2)		135.257.277	120.973.951	132.124.148	98,00
1.	Bruto plaće , naknade i doprinosi	109.071.997	100.945.254	106.949.921	98,05
2.	Naknade troškova zaposlenih i skupštinskih zastupnika	26.185.280	20.028.697	25.174.227	96,13
b.) Doprinosi poslodavca		13.165.148	11.766.339	12.778.787	97,06
1.	Doprinosi poslodavca	13.165.148	11.766.339	12.778.787	97,06
c) Izdaci za materijal i usluge (od 4 do 12)		30.228.816	26.037.394	27.809.523	91,99
4.	Putni troškovi	586.158	579.912	475.558	81,13
5.	Izdaci za energiju	6.580.757	5.410.184	6.023.435	91,53
6.	Izdaci za komunalne usluge	3.294.549	2.844.871	3.092.465	93,86
7.	Nabava materijala	3.610.525	3.241.548	3.252.677	90,08
8.	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	1.006.419	895.810	930.068	92,41
9.	Unajmljivanje imovine i opreme	1.057.530	1.001.442	964.906	91,24
10.	Izdaci za tekuće održavanje	5.333.166	4.851.087	5.104.908	95,72
11.	Osiguranje, bankarske i usluge platnog prometa	848.132	637.261	700.043	82,53
12.	Ugovorne usluge	7.911.580	6.575.279	7.265.463	91,83
d) Ukupno tekući transferi (od 13 do 18)		61.998.688	43.851.296	58.242.021	93,94
13.	Transferi drugim nivoima vlasti	6.459.088	5.982.086	6.269.097	97,05
14.	Grantovi pojedincima	41.165.700	26.982.731	39.750.772	96,56
15.	Grantovi neprofitnim organizacijama	5.343.900	4.459.804	5.102.375	95,48
16.	Subvencije javnim poduzećima	6.230.000	3.380.430	4.625.218	74,24
17.	Subvencije privatnim poduzećima	2.000.000	1.913.815	1.833.871	91,69
18.	Ostali grantovi-povrat i drugo	800.000	1.132.430	660.688	82,58
e) Izdaci za kamate i ostale naknade (19)		135.000	133.267	130.971	96,29
19.	Izdaci za inostrane kamate	135.000	133.267	130.971	96,29
II KAPITALNI IZDACI (e + f +g)		41.796.969	23.815.427	32.566.740	77,91
e) Nabavka stalnih sredstava (od 20 do 23)		39.408.969	22.192.391	30.969.819	78,58
20.	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	100.000	-	95.025	95,02
21.	Nabavka građevina	3.816.430	349.646	1.591.699	41,70
22.	Nabavka opreme	3.882.679	3.363.061	3.475.063	89,50
22.	Nabavka ostalih stalnih sredstava	30.000	-	-	-
23.	Nabavka st. sred. u obliku prava	26.270	-	-	-
24.	Rekonstrukcija i investiciono održava	31.553.590	18.479.684	25.808.032	81,79
f) pozajmljivanje i učešće u dionicama (od 24 do 25)		-	2.000.000	-	-
24.	Ostala domaća pozajmljivanja	-	500.000	-	-
25.	Pozajmljivanje pojedincima	-	1.500.000	-	-
g) Ukupno kapitalni grantovi (od 26 do 27)		2.388.000	1.623.036	1.596.921	66,87
26.	Kapitalni grantovi drugim nivoima vlade	1.388.000	623.036	609.937	43,94
27.	Kapitalni grantovi pojedincima	1.000.000	1.000.000	986.984	98,69
III. OTPLATA PRIMLJENIH KREDITA (28)		252.000	23.281	251.310	99,72
28.	Spoljne otplate	252.000	23.281	251.310	99,72

4.5.1. Tekući rashodi

Tekući rashodi iskazani su 231.085.450 KM. Strukturu navedenih troškova čine: tekući grantovi 25,20 %, izdaci za bruto plaće i naknade 46,28%, naknade troškova zaposlenih 10,90%, izdaci za doprinose na teret poslodavca 5,53 % , izdaci za materijal i usluge 12,03 % i izdaci za kamate 0,05 %.

Bruto plaće i naknade, planirane su 109.071.997 KM, a realizovane su 106.949.921 KM, što je manje za 2.122.076 KM od planiranih. U finansijskim izvještajima po osnovu plaća i naknada troškova uposlenih iskazan je iznos od 132.124.148 KM, što je za 3.133.129 KM manje od sredstava planiranih Izmjenama i dopunama budžeta i izvršenih smanjenja sredstava na osnovu Odluka Vlade o preraspodjeli sredstava (332.400 KM) koje su uslijedile nakon Izmjena i dopuna budžeta. Navedeno ukazuje na nerealno planiranje budžetskih sredstava na ovim pozicijama.

U Ministarstvu finansija je u 2008. godini uspostavljen sistem Centraliziranog obračuna i isplate plaća i naknada za sve budžetske korisnike sa početkom primjene od 01.01.2008. godine. U sistemu Centraliziranog obračuna i isplate plaća uspostavljeni su poslovni procesi za obračun i isplatu plaća i naknada i troškova zaposlenih koji se obavljaju u Glavnom operativnom centru - GOC i četiri pomoćna operativna centra -POC.

Obračun i isplata plaća, naknada i drugih materijalnih prava koja nemaju karakter plaće, kod svih budžetskih korisnika, vršen je na osnovu pravilnika o plaćama budžetskih korisnika i Uputstva o pravilima za obračun i isplatu plaća, naknada i drugih materijalnih prava koja nemaju karakter plaće za zaposlenike svih budžetskih korisnika Kantona, koje je donijelo Ministarstvo finansija. Provedenom revizijom je utvrđeno da se budžetskim korisnicima ne dostavljaju specifikacija za isplatu plaće na ovjeru, već ovjeravanje istih vrši se u Odsjeku za centralizirani obračun i isplatu plaća od strane ovlaštene osobe, obračun i isplata naknada za bolovanje do 42 dana vršena prema naprijed navedenom Uputstvu u visini od 80% osnovice za naknadu za bolovanje do 42 dana što nije u skladu sa Zakonom o državnoj službi u FBiH i Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH.

Na poziciji plaća i naknada uposlenika JU "Univerzitet" iskazan je iznos od 6.352.755 KM. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju obračuna i isplate plaća uposlenika JU "Univerzitet" utvrđeno je da visina koeficijenta u Ugovoru o radu nije usklađena sa visinom koeficijenta utvrđenih u Rješenjima o rasporedu na radna mjesta, što može uticati na realnost i tačnost visine iskazanih izdataka.

Prema Pravilniku o plaćama, dodacima na plaće i naknada po osnovu rada zaposlenika u JU "Univerzitet" u Zenici obračun plaće za nastavnike i saradnike koji ostvare duplu normu kroz redovni i eventualno vanredni studij vršen je primjenom koeficijenta opterećenja na osnovnu plaću.

Zaključkom Rektorata Univerziteta od 07.12.2006. godine, čija primjena u 2008. godini je potvrđena Zaključkom 27.02.2008. godine, je regulisano da se obračun naknade za nastavnike i saradnike koji ostvare angažman i preko duple norme kroz redovni i vanredni studij, vrši na osnovu zaključenog ugovora o djelu. Nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da za navedeno postoji propisana i ažurna evidencija o broju ostvarenih sati i isplaćenih naknada po osnovu angažovanja nastavnika i saradnika koji su ostvarivali sate preko norme kao i sate preko duple norme, niti standardi i normativi doneseni od nadležne institucije iz koje bi se moglo potvrditi šta predstavlja norma, a šta dupla norma za jednog nastavnika i saradnika.

Potrebno je da se uskladi visina koeficijenta u Ugovoru o radu sa visinom koeficijenta utvrđenih u rješenjima o rasporedu na radna mjesta.

Potrebno je da se ustroji evidencija o broju ostvarenih i isplaćenih naknada po osnovu angažovanja nastavnika i saradnika koji su ostvarili sate preko norme i sate preko duple norme i jasnije utvrditi standarde i normative za iste kod JU "Univerzitet" u Zenici.

4.5.2. Naknade troškova uposlenih

Naknade za rad u komisijama – u Konsolidovanom izvještaju o izvršenju budžeta Kantona na poziciji naknada za rad komisija iskazan je neto iznos od 1.030.853 KM. Formiranje komisija, obračun i isplata naknada za komisije nije vršena u skladu sa Uredbom o sastavu komisija i naknada članova komisija u okviru kantonalnih organa uprave i službi za upravu u upravnom postupku u dijelu koji se odnosi na visinu isplaćene naknade za rad u komisijama kao i načina, potrebe formiranja i plaćanja komisija („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj 6/04).

Potrebno je da se ispita opravdanost formiranja komisija, visina izvršenih isplata za rad članovima komisija, a posebno imajući u vidu zakonom utvrđenu djelatnost organa uprave koje spadaju u njihovu nadležnost.

4.5.3. Izdaci za materijal i usluge

U okviru izdataka za putne troškove iznos od 121.185 KM se odnosi na JU "Univerzitet" u Zenici. Iz prezentirane dokumentacije utvrđeno je da obračun i isplata putnih naloga nije vršena ispravno, jer su isti neuredno popunjeni, ispravljani, bez jasnih izvještaja o izvršenom putovanju, kao i bez priloženih računa o obračunatim i izvršenim isplatama dodatnih troškova nastalih po izvršenom službenom putovanju (nije priložena autobusna karta, odobrenje za korištenje vlastitog auta). Putni troškovi su isplaćivani i za spoljne saradnike sa kojim je zaključivan ugovor o djelu, što nije u skladu sa članom 23. Općeg Kolektivnog ugovora na teritoriji FBiH kojim je regulisano da se otvaranje putnog naloga i isplata putnih troškova može vršiti samo za zaposlenike koji su u radnom odnosu sa poslodavcem. Obzirom da se isplata naknada po osnovu dnevnica i putnih troškova vršila licima koja su angažovana po osnovu ugovora o djelu na osnovu kojeg oni ostvaruju naknadu svrstanu u kategoriju dodatnih primanja fizičkih lica izvan redovnog radnog odnosa naknada pomenutih troškova treba predstavljati sastavni dio ugovorenog iznosa.

Izdaci za unajmljivanja imovine i opreme ostvareni su u iznosu od 964.096 KM. Najveći dio ovih troškova odnosi se na unajmljivanje prostorija (914.688 KM) odnosno na zakup dijela poslovne zgrade RMK Prometa, u kojoj je smješten najveći dio kantonalnih organa uprave. Ugovorom br. 01/2002 o regulisanju međusobnih odnosa vezanih za zajedničko korištenje poslovne zgrade RMK Promet Zenica je regulisano da Vlada na ime korištenja poslovnog prostora plaća mjesečnu naknadu u iznosu 2 KM po 1m² poslovnog prostora i troškove amortizacije poslovne zgrade i opreme u iznosu 4,5 KM po 1m². Za drugi dio ovih izdataka Ministarstvo finansija je krajem 2007. godine zaključilo ugovor o zakupu poslovnih prostorija sa Privrednom komorom Kantona na neodređeni period za smještaj Odsjeka za obavljanje poslova i zadataka centraliziranog sistema obračuna i isplate plaća.

Izdaci za kompjuterske usluge u Konsolidovanim finansijskim izvještajima budžeta kantona su iskazane u iznosu od 259.792 KM od čega se 233.657 KM odnosi na usluge po osnovu Ugovora o pružanju usluga implementacije i podrške za aplikativni softver isporučioaca za uspostavu sistema za Centralizirani obračun i isplatu plaća. Ugovor je zaključen 12. 02. 2004. godine između Vlade Kantona i firme OCEAN d.o.o. Travnik na neodređeno vrijeme, a primjena istog teče od 01.01.2008. godine.

Vlada kantona je 28.01.2004. godine donijela dva Zaključka kojim se prihvata tekst Ugovora o pružanju usluga implementacije i podrške za aplikativni softver, obuku zaposlenih i dodatnih usluga i Ugovora o pružanju usluga Aplikativnog servisa-hosting u cilju centralizovanog obračuna i isplate plaća, naknada i drugih materijalnih prava zaposlenih i spoljnih saradnika Kantona. Istim zaključcima dato je i ovlaštenje Ministru finansija za potpisivanje navedenih ugovora. Analizom naprijed navedenih ugovora konstatovano je da nisu jasno definisani i utvrđeni poslovi i usluge koje se pružaju od strane isporučioaca, kao i da je trajanje istih ugovora zaključeno na neodređeno vrijeme. Članom 11. navedenog ugovora je regulisano da naručilac između ostalog treba da evidentira sve poslove izvršene u skladu sa ugovorom i iste usaglasa sa evidencijama isporučioaca. Tako usuglašen i potpisan radni nalog je trebao biti priložen uz ispostavljenu fakturu za plaćanje izvršenih usluga. Uvidom u ispostavljene račune za izvršene usluge utvrđeno je da ne postoje usaglašene evidencije i ovjereni radni nalozi o izvršenim uslugama od strane naručioaca, niti se od strane ovlaštene osobe vrši adekvatan nadzor nad obavljanjem ovih usluga.

Izdaci za ugovorene usluge planirani su 7.912.671 KM, a ostvareni su 7.265.463 KM. Ove usluge najvećim dijelom se odnose na izdatke po osnovu ugovora o djelu (1.496.400 KM), autorske honorare (186.854 KM), privremene i povremene poslove (478.027 KM), primarne zdravstvene zaštite (358.432 KM). Ukupni izdaci po osnovu ugovora o djelu iskazani su u neto iznosu 1.496.400 KM, a najveći dio ovih izdataka iskazan je kod Univerziteta u Zenici (731.331 KM), Ustanova srednjeg obrazovanja (410.098 KM) i Ustanova osnovnog obrazovanja (94.169 KM).

Izdaci za usluge po osnovu ugovora o djelu iskazani su 731.331 KM i odnose se na ugovore kojim se angažuju uposlenici Univerziteta i spoljni saradnici za održavanje nastave (predavanja i vježbi) u akademskoj 2007/08 godini koji ostvare angažman i preko duple norme kroz redovni i vanredni studij.

Zaključkom Rektorata Univerziteta od 07.12.2006. godine, čija primjena u 2008. godini je potvrđena Zaključkom 27.02.2008. godine, je regulisano da se obračun naknade za nastavnike i saradnike koji ostvare angažman i preko duple norme kroz redovni i vanredni studij, vrši na osnovu zaključenog ugovora o djelu. Nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da za navedeno postoji propisana i ažurna evidencija o broju ostvarenih sati i isplaćenih naknada po osnovu angažovanja nastavnika i saradnika koji su ostvarivali sate preko

norme kao i sate preko duple norme, niti standardi i normativi doneseni od nadležne institucije iz koje bi se moglo potvrditi šta predstavlja norma, a šta dupla norma jednog nastavnika i saradnika.

Na poziciji izdataka po osnovu ugovora o djelu kod Biznis servis centra iskazan je iznos od 39.783 KM. Uvidom u zaključene ugovore o djelu utvrđeno je da su ugovori o pružanju stručne pomoći sklapani na period od godinu dana, što nije u skladu sa važećim zakonskim propisima. U odredbama navedenih ugovora regulisano je da će davalac usluga na zahtjev korisnika dostavljati izvještaj o provedenim aktivnostima koje su propisane ugovorom. Izvještaj o izvršenim poslovima i zadacima o pružanju stručne pomoći koji su definisani navedenim ugovorima nisu prezentirani.

Izdaci za usluge po osnovu autorskih honorara iskazani su 163.974 KM. Uvidom u zaključene ugovore o autorskom djelu kod Mašinskog fakulteta u Zenici kao i Ugovore o autorskom djelu za nostrifikaciju inostranih diploma dodiplomskog i postdiplomskog studija konstatovano je da predmet ugovora ne predstavlja autorsko djelo, u skladu sa Zakonom o autorskom pravu i srodnim pravima u BiH i Zakonom o porezima Zeničko-dobojskog kantona. Posebno ističemo ugovore o autorskom djelu zaključene za realizaciju projekata na nivou Univerziteta u Zenici (OJ Mašinski fakultet : Projekat za izradu Elaborata o zaštiti od požara i eksplozija, zona opasnosti prostora ugroženih eksplozivnim smjesama za Department Koksara-nusprodukti, Projekat izrada Elaborata o primjeni mjera zaštite na radu i Elaborata o zaštiti od požara i eksplozija za pogon CIMOS –TRD Casting), za koje se ne može potvrditi da predstavljaju autorsko djelo, za koje je izvršen obračun i isplata poreza po nižoj stopi (15 %), a što je imalo za posljedicu plaćanje poreza u manjem iznosu od predviđenog zakonskim propisima (za iste je trebalo zaključiti ugovore o privremenim i povremenim poslovima).

Imajući u vidu trajanje ugovora i visinu nastalih i isplaćenih troškova za ove namjene potrebno je da se intenziviraju aktivnosti na konačnom rješavanju smještaja ministarstava i ostalih kantonalnih organa uprave.

Potrebno je da se definiše trajanje Ugovora o pružanju usluga implementacije i podrške aplikativnog softvera isporučioaca za uspostavu sistema za Centralizirani obračun i isplatu plaća zaključenog između Vlade Kantona i OCEAN d.o.o Travnik, i da se jasno definiše način i vrsta poslova i zadatak koji se obavljaju od strane isporučioaca. Takođe potrebno je da se prati i uspostavi evidencija izvršenih usluga u skladu sa odredbama ugovora.

Preispitati opravdanost zaključivanja ugovora o autorskom djelu, da se izvrši analiza da li poslovi koji su predmet ugovora predstavljaju autorsko djelo, a u cilju obračuna poreza u skladu sa zakonskim propisima i po istom poduzeti adekvatne mjere

Potrebno je da se ispita opravdanost izdataka nastalih zaključivanjem ugovora o djelu o pružanju stručne pomoći, kao i zaključivanje istih u skladu sa važećim zakonskim propisima.

4.6. Tekući transferi

Tekući transferi su planirani budžetom u iznosu od 61.998.688 KM, a realizovani su 58.242.021 KM. Zakonom o izvršavanju budžeta je uređeno da resorna ministarstva predlažu Vladi Kantona program utroška na usvajanje. Na osnovu usvojenih programa utroška od strane Vlade kantona vršena je realizacija sredstava tekućih transfera. U okviru tekućih transfera najveći iznos se odnosi na isplatu sredstava pojedincima 39.750.772 KM (beneficije za socijalnu zaštitu, izdaci za raseljene osobe, prevoz đaka, stipendiranje studenata) koji je regulisan zakonskim propisima. O utrošenim sredstvima po programima resorna ministarstva su podnosila polugodišnji izvještaj Vladi Kantona.

U Ministarstvu za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Izmjenama i dopunama budžeta za 2008. godinu na poziciji subvencije planirana su sredstva u visini od 280.000 KM, a realizovano je 82.684 KM i ista se odnose na sufonansiranje razlike između ugovorene i pune tržišne cijene drvnih sortimenata za količinu koju isporuči JP „Šumsko privredno društvo Zeničko-dobojskog kantona“ novoformiranom privrednom društvu „Krivaja 1884“ d.o.o Zavidovići.

Skupština Kantona je 23.10.2008. godine donijela Zaključak kojim prihvata Informaciju o toku privatizacije IP Krivaja d.o.o. Zavidovići. Ovim Zaključkom Skupština obavezuje Vladu Kantona da iz Budžeta kantona finansira razliku J.P. „Šumskom privrednom društvu“ između ugovorene i pune tržišne cijene drvnih

sortimenata za količinu koju isporuči JP „Šumsko privredno društvo Zeničko-dobojskog kantona“ novoformiranom privrednom društvu „Krivaja 1884“ d.o.o Zavidovići i to iz Budžeta Kantona za 2008. godinu i budžeta Kantona za narednih šest (6) godina.

Vlada Kantona je na osnovu naprijed navedenog Zaključka Skupštine 24.10.2008. godine donijela Odluku o učešću u sufinansiranju sa Vladom FBiH razlike cijene drvnih sortimenata po Ugovoru o zajedničkom ulaganju između IP „Krivaja“ d.o.o Zavidovići i „Ferimpeks“ d.o.o. Zavidovići. Navedenom Odlukom Vlada je prihvatila obavezu da obezbijedi budžetska sredstva u mjesečnom iznosu od cca 100.000 KM do kraja 2008. godine i za period od narednih 6 (šest) godina, a isti bi bili usklađeni sa povećanjem cijene drvnih sortimenata. Prema navedenim finansijskim podacima Vlada je prihvatila obavezu u visini cca 7.200.000 KM, a u 2008. godini po ovom ugovoru isplaćeno je 82.684 KM.

Navedene obaveze kantona proizišle su iz Ugovora o zajedničkom ulaganju koji je zaključen 24.09.2008. godine između ulagača IP „Krivaja“ d.o.o. Zavidovići i „Ferimpeks“ d.o.o Zavidovići i supotpisnika u ime Vlade FBiH i to : Federalni ministar energije, rudarstva i industrije, Direktor agencije za privatizaciju FBiH i Načelnik općine Zavidovići. Članom 6 Ugovora nalaže se Vladi Zeničko-dobojskog kantona koja vrši ovlaštenja Skupštine u JP „Šumsko privredno društvo Zeničko-dobojskog kanton“ d.o.o. Zavidovići da nakon osnivanja novoosnovanom društvu osigura isporuku količine od 8.000 m drvene mase mjesečno na period od 6 (šest) godina od dana osnivanja, uz uvjete u pogledu cijene i sortimenata, kao po do sada važećim odredbama Ugovora zaključenog između Javnog preduzeća „Šumsko privredno društvo Zeničko-dobojskog kantona“. Po navedenom Ugovoru Vlada Kantona je procijenila obaveze koje se odnose na sufinansiranje razliku cijene na period od šest godina u iznosu oko 7.200.000 KM. Naime, Skupština kantona je donijela Zaključak o učešću u sufinansiranju, a Vlada na osnovu istog je donijela Odluku o učešću u sufinansiranju sa Vladom FBiH razlike cijene drvnih sortimenata po Ugovoru o zajedničkom ulaganju između IP „Krivaja“ d.o.o Zavidovići i „Ferimpeks“ d.o.o. Zavidovići tek nakon zaključenog ugovora.

Potrebno je da se preispita opravdanost donošenja Zaključka Skupštine kojim su preuzete obaveze po osnovu učešća u sufinansiranju razlike cijene drvnih sortimenata po Ugovoru o zajedničkom ulaganju između IP „Krivaja“ d.o.o Zavidovići i „Ferimpeks“ d.o.o. Zavidovići u novoformirano privredno društvo „Krivaja 1884“ d.o.o Zavidovići, s obzirom na zaduženje kantona za period od šest godina. Da se definiše način izvještavanja Skupštine i Vlade kantona o efektima i rezultatima zajedničkog ulaganja IP „Krivaja“ d.o.o Zavidovići i „Ferimpeks“ d.o.o. Zavidovići u novoformirano privredno društvo „Krivaja 1884“ d.o.o Zavidovići.

Ministarstvo za privredu je na poziciji subvencije preduzećima u privatizaciji i podsticaji u industriji planiralo sredstva u visini od 2.000.000 KM, realizirano je 1.833.871 KM. Sredstva su realizirana na osnovu Programa utroška budžetskih sredstava u 2008. godini – subvencije preduzećima u privatizaciji i poticaji u industriji usvojenog od strane Vlade Kantona 13.02.2008. godine. Ovim programom planirana su sredstva u iznosu od 400.000 KM za izmirenje preuzetih obaveza privatiziranih preduzeća „Kimo“ Zenica i „Ziko“ Zavidovići, a realizovan je iznos od 118.087 KM, što se odnosi na konačno izmirenje obaveza preduzeća „Kimo“ Zenica prema povjeriocima. Ukupno neizmirene obaveze koje je kanton preuzeo Odlukom o preuzimanju obaveza preduzeća „Kimo“ d.o.o Zenica na dan 31.12.2008. godine iznose 1.278.794 KM.

4.7. Nabavke, kapitalni izdaci i primjena Zakona o javnim nabavkama u BiH

Za nabavku stalnih sredstava utrošeno je 30.969.819 KM, što je u odnosu na plan manje za 22%. Navedene nabavke najvećim dijelom odnose se na rekonstrukciju i investiciono održavanje, nabavku opreme i nabavku građevina.

Na poziciji nabavka građevina na JU“Univerzitet“ u Zenici iskazno je 542.590 KM i isto se odnosi na izgradnju zgrade Pravnog i Ekonomskog fakulteta. JU“Univerzitet“ je na osnovu Odluke Upravnog odbora od 12.06.2007. godine donio „Odluku o javnoj nabavci građevina u 2007. godini“ kojom se odobrava nabavka zgrade za potrebe Pravnog i Ekonomskog fakulteta u Zenici u ukupnom iznosu od 1.000.000 KM. (Uz ovu odluku nije prezentirana dokumentacija iz koje bi se moglo vidjeti ukupna vrijednost zgrade i način finansiranja iste). Navedenom Odlukom ovlašten je Rektor Univerziteta da u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama putem otvorenog postupka javnih nabavki provede proceduru izbora najpovoljnijeg ponuđača, donese odluku i zaključi ugovor za nabavku zgrade (izgradnju) Ekonomskog i Pravnog fakulteta u Zenici. Na osnovu navedene odluke u toku 2007. godine proveden je postupak za izbor najpovoljnijeg ponuđača, da bi isti 16.01.2008.

godine Odlukom o okončanju i otkazivanju postupka dodjele ugovora **bio otkazan iz razloga što su cijene svih prihvatljivih ponuda bile značajno veće od planiranog budžeta ugovornog organa.**

Kada je u pitanju nabavka nepokretnih stvari - izgradnja Pravnog i Ekonomskog fakulteta u Zenici posebno naglašavamo da se za isto trebala donijeti odluka od strane Skupštine Kantona kako je regulisano Zakonom o organizaciji organa uprave u FBiH.

Upravni Odbor Univerziteta u Zenici 21.02.2008. godine donio je Odluku o usvajanju finansijskog plana nabavki roba, radova i usluga na Univerzitetu u Zenici za 2008. godinu u ukupnom iznosu od 3.466.990 KM. Navedenim planom nabavke dato je obrazloženje da planirana sredstva za nabavku zgrade od 2.000.000 KM nisu sadržana u tabelarnom pregledu nabavki iz razloga što će se za iste raspisati poseban tender. Obavještenje o nabavci za izvođenje radova na izgradnji zgrade Pravnog i Ekonomskog fakulteta u Zenici Objavljeno je u Službenom glasniku BiH 23.06.2008. godine. Na navedeni tender prispjele su dvije ponude, od kojih je jedna ocjenjena kao prihvatljiva ponuda. Cijena iz navedene ponude je bila znatno veća (za 22,49 %) u odnosu na cijenu u ponudi koja je ocijenjena kao ekonomski najpovoljnija ponuda u postupku koji je proveden u prethodnoj godini i koji je poništen. U Zapisniku o izvršenom ocjenjivanju ponuda za nabavke od 07.08.2008. godine Komisija je predložila ugovornom organu da zaključi ugovor sa „Almy –Gradnja“ d.o.o. Zenica kao glavnim dobavljačem Konzorcija koji je ponudio ekonomski najpovoljniju ponudu na bazi ukupne ocjene iz kriterija u skladu sa obavještenjem i tenderskim uslovima opredjeljujući se za ocjenu tehnički prihvatljive ponude jednog kvalifikovanog ponuđača od ukupno pristigle dvije ponude. Uz prijedlog ugovornom organu da nastavi postupak i dodijeli ugovor Komisija daje obrazloženje, smatrajući da je osigurana stvarna konkurencija i da je pravilno procijenila uslove na tržištu i da su ponuđene cijene realne u poređenju s tržišnim cijenama. Ista ponuda za navedene radove u prethodnom postupku iznosila je 5.987.848,73 KM. Razlog otkazivanja prethodnog postupka bio da je budžetom za 2008. godinu za izgradnju Pravnog i Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Zenici planirano 2.000.000 KM, međutim ovaj podatak bio je poznat i u momentu prekida postupka nabavke (16.01.2008. godine je prekinut postupak nabavke, a Budžet za 2008. godinu usvojen 27.12.2007. godine), tako da su planirana sredstva bila nedovoljna i prilikom ponovnog raspisivanja obavještenja o nabavci od 23.06.2008. godine. Na ime roka izvršenja ukupnih radova u kriterijima za dodjelu ugovora u ukupnim bodovima ovaj kriterij učestvuje sa 10% u ocjeni ekonomski najpovoljnije ponude, gdje se najkraći ponuđeni rok vrednuje sa 10 bodova, što smataramo nerealnim iz razloga jer je za rok vezan i način finansiranja izgradnje i obezbjeđanja potrebnih sredstava za istu. Naglašavamo da je izabrani ponuđač (ekonomski najpovoljniji ponuđač) ponudio da će radove na izgradnji Pravnog i Ekonomskog fakulteta izvršiti u roku od 200 dana (za što je po ovom kriteriju maksimalno ocjenjen) , a zaključenim ugovorom je regulisano da će se radovi izvoditi u periodu zavisno od stepena i nivoa obezbjeđenja sredstava u budžetu i to u periodu od 2008. do 2010. godine. Članom 39. stav 3. Zakona o javnim nabavkama u BiH regulisano je da se prilikom dodjele ugovora o nabavci uslovi utvrđeni u tenderskoj dokumentaciji ne mogu mijenjati što ovdje nije bio slučaj jer je obavještenjem o nabavci trajanje ugovora ili rok za izvršenje radova „zahtjevani period rokova izvršenja ugovornog organa je maksimalno 22 mjeseca od dana potpisivanja ugovora“, a ugovor je zaključen na period duži od 22 mjeseca. Naime, 17.09.2008. godine zaključen je Ugovor o javnoj nabavci radova za izvođenje radova na izgradnji Pravnog i Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Zenici između JU“Univerzitet“ u Zenici i Konzorcij „Almy-Gradnja“ d.o.o. Zenica u ukupnoj vrijednosti 7.344.889 KM. Ugovorom je regulisano da se po potpisivanju ugovora izvođaču uplati avans u visini 20% od ugovorenog iznosa što iznosi 1.468.978 KM i isti je uplaćen u tri tranše do 01.12.2008. godine (dvije tranše od po 500.000 KM plaćene u mjesecu oktobru).

Na ime izdataka za gorivo kod Službe za zajedničke poslove iskazano je 149.107 KM. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju vezanu za provođenje procedura izbora najpovoljnijeg ponuđača za snabdijevanje pogonskim gorivom vozila koja su u vlasništvu Kantona utvrđeno je da postupak provođenja procedura za 2008. godinu nije započet blagovremeno. Naime Služba za zajedničke poslove nabavku goriva je vršila na osnovu Ugovora o sukcesivnoj isporuci goriva putem benzinskih pumpi za potrebe vozila u vlasništvu kantona za period od godinu dana (period važenja ugovora od 14.06.2007.godine do 14.06.2008. godine), a dana 05.08.2008. godine je zaključen i Aneks ugovora na period do okončanja postupka za izbor najpovoljnijeg ponuđača. Procedura izbora najpovoljnijeg ponuđača za isporuku goriva putem benzinskih pumpi za potrebe putničkih motornih vozila kantona je počela 01.09.2008. godine kada je u Službenom glasniku BiH prvi put objavljeno Obavještenje o nabavci. Zbog uloženi prigovora od strane ponuđača, a nakon toga i uloženi žalbi Uredu za razmatranje žalbi postupak je nastavljen i u toku 2009. godine. Dana 24.03.2009. godine Ured za

razmatranje žalbi je donio Rješenje kojim se usvajaju žalbe ponuđača, poništavaju akti ugovornog organa i predmet se vraća ugovornom organu na ponovni postupak.

Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta je na poziciji rekonstrukcija i investiciono održavanje – rekonstrukcija zgrada iskazalo iznos od 2.268.019 KM. Sredstva su realizirana na osnovu Programa utroška sredstava za Kapitalna ulaganja Ministarstva koji je usvojen Zaključkom Vlade Kantona 05.03.2008. godine. Dana 09.12.2008. godine Vlada Kantona je donijela Zaključak o izmjeni Zaključka o usvajanju Programa utroška sredstava pod nazivom Program kapitalnih ulaganja kojim su smanjena sredstva na 2.350.647 KM u odnosu na prvobitno planirana sredstva od 4.000.000 KM. Programom utroška sredstava je regulisano slijedeće: “Ovlašćuje se komisija za kapitalna ulaganja Vlade kantona da koordinira aktivnosti, utvrdi prioritete i dinamiku realizacije ovih kapitalnih ulaganja” Provedenom revizijom konstatovano je da u 2008. godini nije formirana Komisija za kapitalna ulaganja Na osnovu prezentirane dokumentacije utvrđeno je da je Ministarstvo na osnovu Protokola o zajedničkom učešću u realizaciji kapitalnih ulaganja od 26.05.2008. godine zaključenog sa Općinom Doboj Jug doznačilo sredstva u iznosu od 100.000 KM na račun izvođača radova „Inter“ d.o.o Matuzići (po ispostavljenj IV privremenoj situaciji). Sredstva su doznačna po Ugovoru o izvođenju radova na izgradnji fiskulturne dvorane OŠ “21 Mart” Matuzići Doboj Jug koji je zaključen 19.10.2005. godine i uz obavezu izrade glavnog projekta fiskulturne dvorane, između općine Doboj Jug kao investitora i D.O.O. „INTER“ Matuzići Doboj Jug kao izvođača radova. Ugovorom su definisani radovi na izgradnji fiskulturne dvorane i izrada projektne dokumentacije u vrijednosti 417.946 KM. Navedenim ugovorom nije utvrđen način finansiranja, rok završetka radova kao ni način knjigovodstvenog evidentiranja sredstava koja se odnose na ulaganje od strane općine u imovinu (građevinski objekt fiskulturna dvorana) koja je u vlasništvu Kantona. Navedena ulaganja se ne mogu potvrditi iz razloga što ispostavljena IV privremena situacija od strane D.o.o “Inter“ Matuzići Doboj Jug nije naslovljena prema investitoru, a plaćanje iste je izvršilo Ministarstvo. Također navedena privremena situacija ne odgovara specifikaciji iz priložene ponude niti ugovoru o izvođenju radova na izgradnji fiskulturne dvorane uz OŠ “21 Mart” Matuzići Doboj Jug (radovi po specifikaciji priložene ponude iznose 267.167 KM, dok Ugovor o izvođenju radova iznosi 417.946 KM).

Na Osnovu Ugovora o izvođenju radova na izgradnji sportske dvorane u naselju Novi Šeher Općina Maglaj (I faza) zaključenog 09.11.2007. godine između Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport kantona, Općine Maglaj i izvođača radova Građevinska Kompanija „Širbegović“ do.o. Gračanica i Aneksa istog ugovora zaključenog 24.04.2008. godine ispostavljena je IV Privremena situacija za izvršene radove na izgradnji sportske dvorane. Naime Ugovor je zaključen u vrijednosti od 364.054 KM i Anex ugovora za dodatne radove u vrijednosti od 80.633 KM. Ugovorom je definisan rok izvođenja radova od 60 dana od dana uvođenja u posao od strane nadzornog organa, a Aneksom ugovora je također definisano da će izvođač radove definisane članom 2 Aneksa završiti u roku od 20 radnih dana. Prema naprijed navedenom i prezentiranoj dokumentaciji utvrđeno je da do momenta provođenja revizije radovi nisu završeni, što nije u skladu sa odredbama Ugovora i Aneksa istog ugovora kojim su utvrđeni rokovi izvođenja radova.

Potrebno je da se nabavke vrše u potpunosti u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH, kao i da se prate odredbe zaključenih ugovora.

4.6 Godišnji popis sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2008. godine

Na osnovu Odluke Vlade kantona o redovnom godišnjem popisu imovine, obaveza i potraživanja Kantona za 2008. godinu imenovane su komisije za provođenje godišnjeg popisa. Odlukom Vlade od 26.02.2009. godine usvojen je Elaborat Centralne popisne komisije o izvršenom redovnom godišnjem popisu imovine, obaveza i potraživanja kantona sa stanjem na dan 31.12.2008. godine.

U Finansijskim izvještajima na dan 31.12.2008. godine iskazana je vrijednost stalnih sredstava u iznosu 290.050.844 KM, dok su izvori sredstava iskazani su u iznosu od 265.046.627 KM. Prema navedenom u finansijskim izvještajima izvori sredstava manje su iskazani za 25.004.217 KM.

Uvidom u Finansijske izvještaje – Bruto bilanse određenog broja budžetskih korisnika utvrđeno je da je nakon provedenog popisa u knjigovodstvenim evidencijama izvršeno preknjižavanje stalnih sredstava između budžetskih korisnika, a na osnovu naloga za usaglašavanje stalnih sredstava koji nije ovjeren od odgovorne osobe i bez saglasnosti budžetskog korisnika sa kojeg se vrši prenos sredstava. Također je uočeno da je nakon izvršenog redovnog popisa stalnih sredstava vršeno direktno isknjižavanje stalnih sredstava iz upotrebe, bez

izvršenog prenosa na poziciju stalna sredstva van upotrebe, kao i bez sačinjenih zapisnika o načinu likvidacije istih, što nije u skladu sa važećim zakonskim i provedbenim aktima.

Potrebno je da se u skladu sa odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH izvrši usaglašavanje stanja stalnih sredstava sa izvorima sredstava

Godišnji popis sredstava i izvora sredstava vršiti u skladu sa odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Prilikom nabavke stalnih sredstava ista knjigovodstveno evidentirati kod budžetskog korisnika za koga su ista i nabavljena.

4.7 Finansijski rezultat

Prema prezentiranim konsolidovanim finansijskim izvještajima o izvršenju Budžeta za 2008. godinu iskazano je ostvarenje prihoda i primitaka u odnosu na rashode i izdatke, kako slijedi:

R. br.	Opis	Rebalans Budžeta za 2008 godinu	Ostvareno u 2007 godini	Ostvareno u 2008 godini	Index (5/3)
1	2	3	4	5	6
A. Prihodi, primici, finansiranje i neraspoređeni višak prihoda (I+II)		283.090.000	242.452.984	264.087.790	
I Prihodi, primici i finansiranje (1+2+3)		269.590.000	242.452.984	250.627.790	
1.	Prihodi i primici	260.088.908	237.969.826	243.673.309	
2.	Primici od finansiranja (kredit i zajmovi;)	-	-	10.000	-
3.	Potpore-Tekući Grantovi	9.501.092	4.483.158	6.944.481	
II Neraspoređeni višak prihoda iz prethodnog perioda		13.500.000	-	13.460.000	-
B Rashodi i izdaci (1+2+3)		282.581.898	228.577.674	263.903.500	
1.	Tekući rashodi	240.784.929	202.762.247	231.085.450	
2.	Kapitalni izdaci	41.796.969	23.815.427	32.566.740	
3.	Spoljne otplate	252.000	23.281	251.310	
C Višak rashoda nad prihodima (B-I)		-	13.875.310	13.024.400	
D. Višak prihoda nad rashodima				435.600	

Kao što se vidi iz prethodne tabele ostvareni višak rashoda nad prihodima u 2008. godini iznosi 13.024.400 KM. Neraspoređeni višak prihoda iz prethodne godine iskazan u godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta je 13.875.310 KM, od čega je 13.460.000 KM budžetom planirano za pokriće viška rashoda nad prihodima u 2008. godini. Iznos od 435.600 KM prikazan je kao suficit u 2008. godini, a koji u stvari predstavlja neiskorišteni dio planiranog viška prihoda nad rashodima iz 2007. godine.

U finansijskom iskazu „konsolidovani bilans stanja“ za 2008. godinu iskazan je višak rashoda nad prihodima 16.607.994 KM. Izvršenom analizom finansijskih pokazatelja kod utvrđivanja iskazanog finansijskog rezultata ne može se potvrditi da iskazano stanje predstavlja stvarni rezultat posebno iz razloga što nije jasno definisan način pokrivanja akumuliranog viška rashoda nad prihodima iz prethodnih godina, niti je izvršena analiza koja upućuje na koji period se neraspoređeni akumulirani višak rashoda nad prihodima odnosi, imajući u vidu da je u Glavnoj knjizi Trezora „akumulirani višak rashoda nad prihodima“ u 2008. godini prenesen u iznosu od 2.886.889 KM i da isti ne odgovara stanju iskazanog neraspoređenog viška prihoda nad rashodima u 2007. Prema naprijed navedenom ostvaren višak rashoda nad prihodima 2008. godini je uvećao stanje akumuliranog viška rashoda nad prihodima iz prethodnih godina i isti se nije mogao pokriti ostvarenim suficitom iz prethodne godine.

Potrebno je da se izvrši analiza neraspoređenog viška rashoda nad prihodima iskazanog u Bilansu stanja i akumuliranog viška prihoda nad rashodima iskazanog u Konsolidovanom finansijskom izvještaju o izvršenju budžeta na dan 31.12.2008. godine i da se utvrdi iznos stvarnog viška rashoda nad prihodima po periodima na koji se odnosi. .

4.8 Kratkoročna potraživanja i plasmani

U Konsolidovanom bruto bilansu evidentirana su kratkoročna potraživanja 4.611.711 KM, a odnose se na potraživanja od pravnih lica za avanse 2.613.617 KM, ostala potraživanja 1.017.083 KM, kratkoročna

potraživanja za bolovanje preko 42 dana 443.138 KM, kratkoročna potraživanja za date pozajmice 302.593 KM.

Potraživanja za unaprijed plaćenu robu- dati avansi ukupno su iskazani 2.613.617 KM KM, najveći iznos je iskazan na JU „Univerzitet“ (1.365.268 KM) za izgradnju zgrade Pravnog i Ekonomskog fakulteta u Zenici, Ministarstvu prometa i komunikacija (738.532 KM), Stručna služba Vlade (393.495 KM), a uglavnom se radi o avansima za kapitalne projekte koji su započeti u 2008. godini, a koji će biti zatvoreni prilikom ispostavljanja situacija o izvedenim radovima u skladu sa zaključenim ugovorima.

Potraživanja za date pozajmice iskazana su u iznosu od 302.594 KM i evidentirana su na Stručnoj službi Vlade. Naime radi se o pozajmicama datim privrednim subjektima u periodu do 31.05.2003. godine. Prezentirana je Informacija od Kantonalnog pravobranilaštva (od 05.11.2004.godine) o podnesenim tužbama protiv privrednih subjekata i općina za date pozajmice, a isti do završetka revizije nisu okončane niti naplaćene.

U septembru 2007. godine donesena je pravomoćna presuda protiv JKP »Gradsko groblje» Visoko za dati avans po ugovoru o izradi i montaži spomen obilježja u korist Kantona u iznosu od 135.770 KM. Navedena sredstva nisu knjigovodstveno evidentirana kao potraživanje niti je izvršena naplata istih.

Potrebno je da u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu Budžeta u FBiH evidentiraju ukupna potraživanja i da se poduzmu sve zakonom raspoložive mjere za naplatu istih..

4.9 Kratkoročne obaveze

Ukupne kratkoročne obaveze na dan 31.12.2008. godine iskazane u Konsolidovanim finansijskim izvještajima iznose 71.161.185 KM. Najveći dio ovih obaveza odnosi se na kratkoročne tekuće obaveze (22.884.666 KM), obaveze prema radnicima (12.855.595 KM) i kratkoročno razgraničene rashode (34.145.419 KM).

Prema Izvještaju o stanju obaveza Kantona i budžetskih korisnika koje su nastale do 31.05.2003. godine, prema Odluci o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjeg duga kantona, stanje ovih obaveza na dan 31.12.2008. godine iznosi 659.053 KM (u toku 2008. godine plaćeno je samo 15.852 KM od navedenih obaveza).

Prema Informaciji JU“Univerzitet“ o stanju obaveza koje su preuzete po integraciji Univerziteta, a koje nisu plaćene , stanje istih na da 31.12.2008.iznosi 494.710 KM. Od navedenog iznosa JP za prostorno planiranje i uređenje grada Zenica je utužilo iznos od 186.625 KM, za koje je 05.11.2007. godine sačinjen Protokol o izmirenju obaveza, i iste do 31.12.2008. godine nisu izmirene.

Potrebno je da se poduzmu aktivnosti na realizaciji obaveza iskazanih kod J U „Univerzitet“ u iznosu od 494.710 KM, a posebno obaveza za koje je zaključen Protokol o izmirenju sa utvrđenim rokom realizacije.

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 34.145.419 KM, odnose se na razgraničene prihode 23.549.315 KM i razgraničene ostale rashode 9.644.051 KM.

Razgraničeni prihodi odnose se na: neutrošena namjenska i vlastita sredstva korisnika budžeta u iznosu od 21.896.331 KM, neutrošena sredstva od donacija 1.652.207 KM.

Razgraničeni ostali rashodi iskazani su 9.644.051 KM od čega se 9.125.000 KM odnosi na ukalkulisane obaveze za sudske presude po osnovu manje isplaćenih plaća i naknada po kolektivnim ugovorima, a na osnovu Odluke Vlade kantona od 28.12.2007. godine. Navedene obaveze u toku revidirane godine nisu izmirene, niti je prezentirana relevantna dokumentacija koja bi potvrdila poduzimanje konkretnih aktivnosti na izmirenju istih (konačno usklađivanje ukalkulisanog iznosa sa pravosnažnim presudama). U toku 2008. godine Vlada kantona je donijela Zaključak kojim je naloženo Ministarstvu za pravosuđe i upravu da isto u okviru svojih nadležnosti poduzme mjere u cilju zaštite imovine Kantona, jer je utvrđeno da su nalazi vještaka različiti na osnovu kojih su donošene presude i da isti idu na štetu imovine Kantona.

Prema Izvještaju o radu Kantonalnog Pravobranilaštva za 2008. godinu u toku godine podneseno je 527 tužbi od strane 1.026 tužitelja koji potražuju ukupan iznos od 20.034.649 KM radi isplate razlike plaće i drugih naknada primjenom kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u FBiH, Kolektivnog ugovora za djelatnost osnovnog obrazovanja u FBiH i Kolektivnog ugovora za djelatnost srednjeg obrazovanja u FBiH. Na dan 31.12.2008. godine prema naprijed navedenom izvještaju doneseno je pravomoćnih presuda u iznosu od 20.993.608 KM, a iste se odnose na tužbene zahtjeve u periodu od 2004. godine do 2008. godine.

Imajući u vidu da se iz godine u godinu povećava broj tužbenih zahtjeva i donose pravomoćne presude o istim, koje se ne izmiruju i pored toga što su sredstva za ove namjene ukalkulisana sa 31.12.2007. godine, postavlja se pitanje neizmirenja ovih obaveza, obzirom da se na ista zaračunava zatezna kamata koja dodatno povećava ovu vrstu rashoda.

Potrebno je da se učine dodatni naponi na rješavanju problema isplate pravomoćnih presuda koje se odnose na razlike plaća i drugih naknada primjenom kolektivnih ugovora.

4.10 Dugoročne obaveze i dugoročna razgraničenja

Dugoročne obaveze iskazane su u iznosu od 5.130.007 KM, od čega se iznos od 3.773.061 KM odnosi na obaveze po dugoročnom kreditu OPEC Fonda za Projekt oporavka obrazovanja 1738/2 i obaveze po kreditu Saudijskog fonda 990/0, te na preuzete obaveze preduzeća „Kimo“ Zenica po Odluci Skupštine kantona broj 03-14-3712/03 u iznosu od 1.278.794 KM.

Dugoročni plasmani iskazani su u iznosu od 3.405.924 KM, od čega se iznos od 1.403.000 KM odnosi na revolving kreditna sredstva za zapošljavanje boračke populacije za koje je nadležno od Ministarstva za pitanje boraca, 1.500.000 KM su sredstva deponovana u banci za rješavanje stambene problematike mladih.

Iznos od 500.000 KM su sredstva deponovana kod Investiciono komercijalne banke d.d. Zenica u svrhu osnivanja Kreditno garancijskog fonda u cilju obezbjeđenja finansijskih obaveza klijenta na osnovu ugovora o odobrenom kreditu. BSC je predviđen za operativnog nosioca osnivanja garancijskog fonda, način odlučivanja o odobravanju garancija kao i ostale bitne elemente. Način i procedura odobravanja sredstava je prema nalogu BSC na osnovu akata Vlade. U toku 2008. godine nije bilo realizacije sredstava putem banke, što dovodi u pitanje i opravdanost deponovanja istih

Potrebno je da se preispita opravdanost deponovanja sredstava kod Investiciono Komercijalne banke u Zenici obzirom da u toku 2008. godine nije bilo odobravanja kredita.

5. KOMENTAR

U ostavljenom roku Vlada Zeničko-dobojskog kantona dopisom broj 02-14-12391-2/09 od 20.05.2009. godine očitovala se na Nacrt izvještaja o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2008. godinu. Uz navedeni dopis priloženo je i očitovanje JU „Univerzitet“ u Zenici u kojem je dat komentar na Nacrt izvještaja a koji se odnosi na provedeni postupak izbora najpovoljnijeg ponuđača za izgradnju Pravnog i Ekonomskog fakulteta u Zenici. Uz komentar je priložena dokumentacija koja se odnosi na izvod iz rekapitulacije ukupnih radova za izgradnju Pravnog i Ekonomskog fakulteta, računi za preuzetu tendersku dokumentaciju, Obrazloženje uz budžetski zahtjev za 2008. godinu, tenderski uslovi, izvod iz tenderske dokumentacije koji se odnosi na dinamiku i rokove izvođenja radova, obavještenje o javnoj nabavci, dodatak iz ugovora koji se odnosi na rokove izvršenja radova. Primjedbe i obrazloženja uz dostavljenu dokumentaciju su razmotrena i one koje su opravdane inkorporirane su u Konačan izvještaj o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2008. godinu.

Direktor sektora:

Mirsada Janjoš, dipl. oec.

Vođa tima:

Esma Muslić, dipl. oec.

Član tima:

Enesa Kadrić, dipl. oec.